

Рис.2. Європейський ринок збуту ПАТ «Фірма «Полтавпиво» у 2016 р. [3]

Головними конкурентами підприємства, продукція яких представлена на європейському ринку є: «Живець» (Польща), «Тиське» (Польща), «Oettinger» (Німеччина), «Krombacher» (Німеччина), Browar Janáček» (Чехія). ПАТ «Фірма «Полтавпиво» займає п'яте місце серед перелічених європейських конкурентів. До найбільш важливих конкурентних переваг підприємства можна віднести якість продукції, термін реалізації та кількість торгових марок. Слабкими сторонами даного підприємства є невелика потужність заводу, мала частка ринку, а також дещо завищена середня ціна на продукцію. Щоб втриматися на ринку і підвищити рівень конкурентоспроможності, підприємству необхідно покращити ці показники.

Список використаних джерел

1. Дергачова В. В. Формування конкурентних переваг підприємств в умовах різновекторної інтеграційної спрямованості / В. В. Дергачова, Т. В. Трихліб // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". - 2013. - № 10. - С. 81-86. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2013_10_15.
2. Левківський В. М. Теоретичні засади формування та розвитку міжнародної економічної інтеграції [Електронний ресурс] / В. М. Левківський, В. Г. Антоненко // Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1 : Економіка. - 2012. - Вип. 2. - С. 120-124. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN>.
3. Липин А. С. Оценка интеграционных процессов в Едином экономическом пространстве на примере торговли товарами [Електронний ресурс] / А. С. Липин, О. В. Полякова. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.eurasiancommission.org/ru>.

УДК 336

Глушко А.Д., к.е.н., доцент

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кодратюка
(м. Полтава, Україна)*

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

В сучасних умовах поглиблення євроінтеграційних процесів актуальними постають питання приведення принципів господарювання до європейських норм, диверсифікації зовнішніх ринків, формування сприятливого інвестиційного клімату в країні, оновлення та модернізації виробництва. Аналіз результатів досліджень економічного розвитку України дозволяє зробити висновок про необхідність технологічного оновлення суспільного виробництва. Наявний рівень зносу основних засобів може ускладнювати вирішення питання підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, а структура виробництва, орієнтована на експорт з переважаючою часткою продукції з низьким ступенем перероблення, – посилює ризик підвищення рівня трудо- та енергоємності національної економіки та її залежності від коливань зовнішньоекономічної кон'юнктури.

Враховуючи вищезазначене, стратегічним заходом у напрямі запобігання перетворення національної економіки у сировинну на світовому ринку та підвищення рівня її

конкурентоспроможності правомірно визначити необхідність модернізації технологічної бази соціально-економічної сфери.

На сьогоднішній день якісні зміни структури національного господарства та забезпечення виробництва конкурентоспроможної вітчизняної готової продукції можливі завдяки наявності висококваліфікованих ІТ-фахівців та індустріальних підприємств, що можуть бути модернізовані за допомогою інноваційних технологій та випускати висококонкурентну продукцію. В той же час, основними перепонами у напрямі технологічної модернізації національного виробництва правомірно відмітити:

- низькі темпи зростання інших галузей, окрім ІТ, що стримує впровадження технологій;
- виробництво з високими витратами, через старіння потужностей;
- відтік висококваліфікованих кадрів;
- дефіцит фінансових ресурсів;
- політико-економічна нестабільність;
- підвищення конкуренції у сфері ІТ-послуг на світовому ринку [1].

Підвищення рівня інноваційності вітчизняного виробництва безпосередньо пов'язане з необхідністю зростання інвестування реального сектору економіки.

Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року передбачено поступовий перехід від споживчої до інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки України, на якій базуватиметься якісне економічне зростання. Державна підтримка пріоритетних галузей, зокрема, оборонно-промислового комплексу, активізація інвестиційних процесів, залучення нових технологій та інвестиційно-кредитних ресурсів у високо- та середньотехнологічні види економічної діяльності сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності національної економіки [3].

З точки зору інноваційного розвитку, передбачається соціально-економічне зростання на базі підвищення технологічного рівня виробничого потенціалу, ліквідації розривів у технологічному рівні окремих секторів та галузей економіки України. До 2020 року запланована модернізація інфраструктури окремих галузей національного господарства: переробної промисловості та сільського господарства, транспорту та зв'язку, електроенергетики (при значному підвищенні рівня ефективності енергозбереження) [2].

Основними заходами в напрямку забезпечення інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки України правомірно визначити наступні:

- активізація інноваційного довгострокового інвестування в стратегічно важливі галузі господарства та сегменти економічної діяльності;
- стимулювання оновлення виробничих потужностей і створення нових, для виготовлення технологічних продуктів;
- сприяння зростанню обсягів інвестиційного імпорту;
- формування сприятливого бізнес-середовища в Україні
- дестимуляція еміграції висококваліфікованих ІТ-фахівців;
- розширення співпраці вищих навчальних закладів та ІТ-компаній.

Реалізація зазначених заходів є базисом для зміцнення конкурентоспроможності національної економіки, підвищення ефективності використання виробничих ресурсів та науково-технологічного потенціалу. В свою чергу, формування високотехнологічної та конкурентоспроможної економіка забезпечить високий життєвий рівень населення, розвиток інноваційного потенціалу, підвищення рівня економічної безпеки держави, інтеграцію національної економічної системи у світову.

Список використаних джерел

1. Жулин О.В. Перспективи і загрози соціально-економічного розвитку України в умовах четвертої промислової революції / О.В. Жулин // Економіка та управління на транспорті. – 2017. – Вип. 4. – С. 97–108.
2. Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2018-2020 роки, схвалений Постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 411 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018-2020 роки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=babcc926-f791-4ab6-932c-3d4fda1643c&title=PrognozEkonomichnogoISotsialnogoRozvitkuUkrainiNa2018-2020-Roki>.
3. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249935442>.

UDC 332.83:316.64

Zavora T.M., Ph.D in Economics, Associate Professor
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University (Poltava, Ukraine)

SOME CONCEPTS OF POPULATION REALIZATION FORMATION ON ENERGY EFFICIENCY AND ENERGY SAVING

One of the biggest problem in the housing sector is the poor construction quality in terms of energy efficiency and energy saving, especially in the housing stock of Soviet times and in the first decade of Ukraine's independence. The residential sector, which uses more than 50% of produced energy, remains one of the largest energy users in Ukraine. Despite the great potential and additional incentive for energy saving in the form of rising tariffs, most energy-efficient projects are not implemented due to a number of barriers: legislative, political, financial, informational, and others. Implementation of energy saving measures and total building renovation require large amounts, the payback time of which is more than 8 years. For example, the cost of a complete thermo-modernization of a residential 5-storey 80-apartment house is about 1.7 million UAH. In this regard, material and energy resources rational use, housing stock energy efficiency raising of Ukraine requires the definition of energy saving main concepts. It is established that the main potential of energy saving is concentrated in the user (up to 45%), the realization of which is possible due to the energy saving measures implementation at the stage of heat consumption [1].

Today, first and foremost, the implementation of heat supply reforms and reducing energy consumption in residential buildings requires their energy audit, and as a result of what is an analysis of buildings state and the most effective energy saving measures determining. The result is financial benefits obtaining at the expense of heat cost reducing, electricity, water or fuel, as well as organizational and environmental [2]. It is clear that energy-efficient issues knowledges increasing is an effective way of making society more active, information reporting about the goals, importance and consequences of environmental protection and energy saving. It is also a supposition for active actions of each community member in order to achieve the goals of sustainable development, improving the life quality. For this purpose, it is advisable to develop a strategy that clearly defines the objectives, methods and the most effective ways of spreading knowledge about energy issues among all citizens and country and region institutions.

Solving the problems of insufficient awareness of energy consumers regarding the advantages of energy carriers economical use, the availability of mechanisms to stimulate their interest in energy conservation and the general advantages identification of energy-saving household and economic behavior will contribute to the energy-efficient population realization formation.

Thus, taking into account the high level of energy consumption and the own energy